

Asia: VN/26572/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta

1. Yleiset kommentit

Lausuntonne yleisesti esityksestä

Rikosseuraamuslaitos pitää esitystä yleisesti kannatettavana. Rikos- ja riita-asioiden sovittelupalvelujen järjestämisen siirtäminen oikeusministeriön hallinnonalalle vahvistaa sovittelun yhteyttä rikosentorjuntaan, rikosten uusimisen ehkäisemiseen ja uhrin oikeuksien turvaamiseen.

Lausuntonne vaikutusten arvioinnista

-

2. Ehdotukset palvelujen järjestämisvelvollisuudesta ja valvonnasta (Sovittelulaki 7 ja 7a §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

3. Ehdotukset neuvottelukuntaa koskeviksi muutoksiksi (Sovittelulaki 6 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

4. Ehdotukset tietojensaantioikeudesta (Sovittelulaki 15, 16 ja 25 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

5. Ehdotukset julkisuuslain soveltamisesta (Sovittelulaki 20 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

6. Ehdotukset siirtymäsäännöksiksi (Sovittelulaki)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

7. Ehdotus talous- ja velkaneuvonnan erottamiseksi oikeusaputoimistoista (Laki Oikeuspalveluvirastosta 1, 2, 4 ja 9 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

8. Ehdotus esteellisyssäännöksistä (13 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

9. Ehdotus asiakkaan ohjaamiseksi toiseen toimistoon mm. esteellisyystilanteissa (14 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

10. Ehdotus Ahvenanmaan oikeusapu- ja edunvalvontatoimiston johtajaa koskeviksi säännöksiksi (4, 9 ja 15 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

11. Muut huomiot

-

Rikosseuraamuslaitos pitäisi perusteltuna, että esitetyn lisäksi arvioitaisiin mahdollisuutta vakavien rikosten jälkikäsittelyn toteuttamiseksi osana lakisääteistä rikos- ja riita-asioiden sovittelua. Jälkikäsittelypalvelua tuotetaan Vuolle Setlementin hallinnoimana oikeusministeriön kaksivuotisella hankerahoituksella, joka päättyy joulukuussa 2026. Palvelua toteuttaa Rikosseuraamuslaitoksen seuraamusten ohjausyksikön työntekijä yhteistyössä Pohjois-Suomen sovittelutoimiston ja Länsi-Uudenmaan sovittelutoimiston sovittelunohjaajan kanssa. Jälkikäsittelytoiminnan sijoittaminen sovittelupalvelujen yhteyteen loisi rikosprosessin kannalta eheän palveluketjun, vahvistaisi toiminnan asemaa ja rahoitusta, poistaisi toimintaan liittyvän rakenteellisen epävarmuuden ja mahdollistaisi vakavien rikosten uhrien, omaisten sekä tekijöiden tarvitsemien erityispalvelujen pitkäjänteisen kehittämisen. Mikäli jälkikäsittelyä ja sovittelutoimintaa hallinnoisi sama taho,

voitaisiin lisäksi saavuttaa tiettyä synergiaetua ja jälkikäsittelyn prosessi voisi auttaa kehittämään rikossovittelutoimintaa sekä siirtämään kertynyttä osaamista ja ammattitaitoa rikos- ja riita-asioiden sovittelun toimijoille.

Lokasaari Heidi
Rikosseuraamuslaitos